

מסורת הש"ס

(א) קדושין יג, ט ג"ז שם,
(ב) שבת קטז, מגילה יד, א,
(ד) נכריות יא, ט (ז) נ"ל
ומאורסה ק' אמתא
נכריותא,
(ו) נכריות
ס"א,
(ז) קדושין יא, א,
(ח) קדושין סח, א.

גליון הש"ס

גמ' מי איבא עבדא ב'י,
ע"י ערפין ד' ז פ"א
מ"ה' לאמ"י מנוול: שם
מי שחציו עבד וחציו בן
חורין, ע"י יושלמי פ"ח
דפקחים הלכה א': שם
ובמ"י יורשיו נפשיה, ע"י
פ"ח' כספרו מ"ס ח"ס
נמשומיו סימן ז': שם
אמר רבא שתי תשובות,
ע"י פסחים ד' ע"א ע"א
וש"נ: שם ואמר ר"ל
כופר, ע"י כ"ק ד' מז
ע"י:

מוסף רש"י

אין אדם עומד על
דברי תורה, על גוריון
לאומרו כהלכתן (שבת
קכ), אלא אם כן נכשל
בהן, עד שאומרו ב' וי'
פעמים בשינוי דהיינו
טעמי מורה המסמרו
(שם) כשתלמוד נכשל
בשומעו פסע ראשונה
ושהיה הוא נוטן לנ לעמוד
על שמועו (תורה יד, י).

מוסף תוספות

א. לקנס, מוס' ה"ל"ש,
ב. ויהיה הקנס לקונה
אותו, מוס' ה"ל"ש,
ג. אשתכח דלאו מירי
קא זבין, ומה"ט נמי נוחא
אמאי אינו שריב, דנהי
דלא מודבין לקנס, מ"מ
הוא יוכל להשתותו לקנס
ושוה לו כסף, אלא כיון
דהשאל לא שוה ל"י מירי
קודם שיבא הקנס לא מקרי
קנין כספו, מוס' ה"ל"ש,
ד. את"ל [התקדשי
לחצין] אינה מקודשת
משום דשייר בקניינו, וגבי
אשה הוה מצ' למימר
חציון מקודשת לי
מקודשת משום דחזיא
לכולה, מוס' ה"ל"ש,
ה. ונקט את"ל משום
דתלמודא שקיל וטרי בה,
מוס' ה"ל"ש, ו. כ"ש,
מוס' ה"ל"ש, ז. הבן, מוס'
ה"ל"ש, ח. אפי' אחר צד
חירות שבו, מוס' ה"ל"ש,
ט. צד חירות, מוס'
ה"ל"ש, י. והר"ל כגוי
ועבד הבא על בת ישראל
דלא תפסי בה קידושין,
מוס' ה"ל"ש.

דלמא מודה. צד"ד קודם העדלת עדים ומודה בקנס פטור: ויליד **בית מה ס"ל**. לענין אכילת תרומה ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו. יליד בית בן שפחתו: **אינו בן**. דלא כמיז אלא קנין כספו הוא יאכל זו: **אף קנין כסף אע"פ שאינו שוה כלום**. כגון שנעשה מוכה שחין:

השולח פרק רביעי גימין

מי איבא עבדא דלא מודבן דקנסא. וא"ס כי אמר נמי דלינו מכור^א תקשי ליה מי איכא עבדא דלא מודבן לקנסא שיוכל למכרו כולו לגמרי^ב וי"ל דלא ימנא קונים שיקנוהו לגמרי אפי' לא ינטרכו לפרנסו שיוכל לומר עשה עמי ואיני זנך מ"מ מימנעי אינשי לקנותו

שלא יהא רגיל אלנא אצל אס מכרו לקנס מכור זמנין דוצני ליה ועי"ל דאפי' מוכרו כולו לגמרי אינו מכור דהא אינו שוה כלום ואינו מוכרו אלא לקנס ולקנס אינו מכור^ג:

אם תמצא לומר התקדשי לחציי מקודשת. וגבי אשה קאמר אס תמנא לומר חציך מקודשת לי אינה מקודשת והוי מנ"י למימר אפכא^ד אלא האמת נקט דכי מסיק בפ"ק דקידושין (דף יז, א): **וְאִי אַמְרַת קְדוּשִׁיוֹ לְאֹו קְדוּשִׁין יוֹרְשִׁין מֵנָּא זֵית**. תימה דמה תולה יורשין בקידושין והלא זנו מן הפנויה יורשו כדלמר (יבמות דף ק:) גבי עשרה כהנים שפירש אחד מהן וצעל דהולד שמוקי שמשחקין אותו מנכסי אציו משום דלא ידעי אצוה מנו ואפי' זנו ממזר מערוה דלא תפסי זה קידושין מן פפרק שני דיבמות (דף כג.) דהוי זנו לכל דבר והיינו לירשו והכא אי תפסי זה קידושין גרע' טפי דאמי נד עבדות ומשמתם זא"א כדלמרנין [בסהולין] (שם דף מה.) וי"ל דסבר הש"ס דאס אימא דלאו זר קדושין הוא אין זנו מתייחס אחריו^ה ולא דמי לעריות דתפסי זה קדושין לעלמא אצל האי^ו דלאו זר קדושין הוא צסום מקוס' אין הבן מתייחס אחריו: ואין

בקנינו מאי ת"ש יהמית מי שחציו עבד וחציו בן חורין נותן חצי קנס לרבו וחצי כופר ליורשיו ואי אמרת קידושיו לאו קידושין יורשין מנא ליה אמר רב אדא בר אהבה כשעשאו טרפה * ומאי יורשיו נפשיה * אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דיורשיו קתני ועוד כופר הוא * ואמר ריש לקיש כופר אין משתלם אלא לאחר מיתה אלא אמר רבא יראוי ליטול ואין לו אמר רבא כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אין קדושיה קדושין דרש רבה בר רב הונא כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אינה מקודשת א"ל רב חסדא מי דמי התם שייר בקנינו הכא לא שייר בקנינו הדר אוקים רבה בר רב הונא אמורא עליה ודרש ^{א2}והמכשלה הזאת תחת ידיך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהן אע"פ שאמרו המקדש חצי אשה אינה מקודשת יאבל חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה קדושין מ"ט התם שייר בקנינו הכא לא שייר בקנינו אמר רב ששת כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אין קדושיה קידושין ואם לחשך אדם לומר ^{א3}איזו היא שפחה חרופה זו שחציה שפחה וחציה בת חורין^א המאורסה לעבד עברי אלמא בת איתרוסי היא אמור לו כלך אצל ר' ישמעאל^{א4} שהוא אומר בשפחה כנענית המאורסה לעבד עברי ושפחה כנענית בת איתרוסי היא אלא מאי אית לך למימר מאי מאורסת מיוחדת הכא נמי מאי מאורסת מיוחדת אמר רב חסדא חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה לראובן ונשתחררה וחזרה ונתקדשה לשמעון ומתו שניהם מתייבמת ללוי ואין

בקנינו מאי ת"ש יהמית מי שחציו עבד וחציו בן חורין נותן חצי קנס לרבו וחצי כופר ליורשיו ואי אמרת קידושיו לאו קידושין יורשין מנא ליה אמר רב אדא בר אהבה כשעשאו טרפה * ומאי יורשיו נפשיה * אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דיורשיו קתני ועוד כופר הוא * ואמר ריש לקיש כופר אין משתלם אלא לאחר מיתה אלא אמר רבא יראוי ליטול ואין לו אמר רבא כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אין קדושיה קדושין דרש רבה בר רב הונא כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אינה מקודשת א"ל רב חסדא מי דמי התם שייר בקנינו הכא לא שייר בקנינו הדר אוקים רבה בר רב הונא אמורא עליה ודרש ^{א2}והמכשלה הזאת תחת ידיך אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהן אע"פ שאמרו המקדש חצי אשה אינה מקודשת יאבל חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה קדושין מ"ט התם שייר בקנינו הכא לא שייר בקנינו אמר רב ששת כשם שהמקדש חצי אשה אינה מקודשת כך חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה אין קדושיה קידושין ואם לחשך אדם לומר ^{א3}איזו היא שפחה חרופה זו שחציה שפחה וחציה בת חורין^א המאורסה לעבד עברי אלמא בת איתרוסי היא אמור לו כלך אצל ר' ישמעאל^{א4} שהוא אומר בשפחה כנענית המאורסה לעבד עברי ושפחה כנענית בת איתרוסי היא אלא מאי אית לך למימר מאי מאורסת מיוחדת הכא נמי מאי מאורסת מיוחדת אמר רב חסדא חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה לראובן ונשתחררה וחזרה ונתקדשה לשמעון ומתו שניהם מתייבמת ללוי ואין

תשובה לדבר זה מאותה שטינו במס' כריתות (י"א). והפדה לא נפדתה דשפחה חרופה איזו וזו פדויה ואינה פדויה חציה שפחה וחציה בת חורין תתמאורסה לעבד עברי. והוא הדין לכל ישראל אלא אורחא דמלמא נקט משום דעבד עברי מותר בשפחה: **אלמא בת אסרוסי היא**. מדקתני מאורסת: **אמור לו**. וכי סבור אמה שהן אירוסין ממס: **כלך אלל רבי ישמעאל**. דלמר התם דברה מורה כלשון בני אדם ובשפחה כנענית שלא נפדית כלל קמשתעי קרא: **המאורסה לעבד עברי**. וכי שפחה כנענית גמורה בת קדושין היא הא תמורה צעלמא היא עס הדומה למחורים). **מיוחדת**. וגזירת הכתוב היא דמחייב עליה אשם הואיל וייחודה לעבד עברי המותר בה: **וחזרה ונתקדשה לשמעון**. אחיו ובחיי ראוון וראובן לא גירשה: ואין

מג.

עין משפט ונר מצוה

קח א מ"י פ"ב מהל' מכירה הלכה א סמג
עשין פכ טוש"ע ח"מ סי' רט סעי' ד:
קו ב מ"י פ"ו מהל' תרומות הלכה א סמג
לאוין רכז רכה טור י"ד סי' שלא:
קו ג מ"י פ"ד מהל' אישות הלכה י סמג
עשין מח טוש"ע אה"ע סימן מד סעי' יא:
קח ד ה מ"י שם פ"ג הלכה ט סמג שם
טוש"ע אה"ע סי' לא סעי' ח:

קכ ו ז מ"י פ"א מהל' טקן ממון הלכה ב סמג
עשין סו טוש"ע י"ד סי' רכו סעי' סב:
קי ח מ"י פ"ד מהל' אישות הלכה נו סמג
עשין מח טוש"ע אה"ע סי' מד סעי' יב:
קיא ט מ"י שם הלכה י"ז ופ"ג מהלכות איסורי ביאה הל' יג סמג
לאוין קסה:
קיב י מ"י פ"ו מהל' יבוס הלכה לא סמג
עשין נא נב טוש"ע אה"ע סי' קעד סעי' ז:

תורה אור השלם

1. ובהן בי יקנה נפש קנין בסקפו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו: וירקא כב אי 2. כי יתפש איש באחיו בית אביו שמלה לבה קצין תורה' קנו ודומכשלה הזאת תחת ידך: ישעיהו ג ו

פסקי רי"ד

מי שחציו עבד וחציו בן חורין שקדש בת חורין מקודשת היא משום צד חירות שבו ואפילו אם תמצא לומר המקדש אשה לחציו אינה מקודשת התם משום דשייר בקנינו הכא לא שייר בקנינו וכן נמי שפחה שחציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה מישראל קדושיה קדושין משום צד חירות שבה. ואפילו אם תמצא לומר המקדש חצי אשה אינה מקודשת התם שייר בקנינה הכא לא שייר בקנינה